

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

70. An quando Matutinum separatur à laudibus, in fine recitanda sit Oratio diei? Et an verò peccet venialiter, qui sine justa causa Matutinum à Laudibus sejungit? Ex p. 5. tr. 14. & Misc. 2. res. 48.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](#)

uilegiis Religionibus Mendicantibus concessis. Et tandem dictus Pater Quintanaduenas Singul. 19. & 20. dat conatur firmare, quod institui possit Capellania, quae verè si Beneficium Ecclesiasticum, ad integrum Capellani sustentationem sufficiens, cum ea conditione à Fundatore expressa, ut Capellanus non teneatur Diuum Officium recitare: & quod Episcopus teneatur, vel saltem possit admittere, & autoritate Ecclesiastica erigere predicantem Capellaniam sine obligatione recitandi fundatam. Et hæc omnia, ut dixi, docet Quintanaduenas locis citatis. Sed scio aliqua ex his a viris doctis non approbari: ideo tu Lector iudica.

Sup. hoc pri-
mo huic §.
supra in Ref.
64. §. 2. pauid
post initio
& prope fi-
nem, vers. A
mi me pa-
rece.

Sup. hoc pri-
mo huic §.
supra in Ref.
Ref. 45.

Notandum est hic obiter contra Gauantum in Rubr. Missal., tom. 2. secl. 1. cap. 5. secl. 6. numer. 2. Suarez, Filliucium, & alios, quos affect Bonacina de Horis Canonice disputat. 1. quæst. 3. punct. 3. numer. 10. vt quis possit recitare Matutinum post Vespertas, nullam speciale causam requiri præter consuetudinem: hæc enim satis est pro causa. Et ita docet ex Henriquez & Trullench, Leandrus, de Sacram. tom. 2. tractat. 6. diff. 13. quæst. 24. Qui etiam quæst. 26. optime obleruat, posse Horas Canonicas absque villa culpa veniali dici etiam in latiniis, vbi venter exoneratur; quod etiam docet Escobar, de Hor. Canone, quæst. 4. num. 208. licet contrarium assertar Bonacina, vbi Suprà, numer. 5. & 6. cum Castro Palao, tom. 2. disputat. 2. punct. 4. numer. 7. Sed pro sententia affirmativa Escobar vbi suprà cirat Sanchez, Faustum, & Trullench.

RESOL. LXX.

Virum si quis inuerterat Ordinem Officij, vel Ordinem eiusdem Hore, peccet mortaliter?
Idem est dicendum de illo qui inuerteret Psalmos.
Et quid est sentiendum, si aliquis in Choro inuerterat Ordinem Horarum? Ex parte 2. tractatu 12. Ref. 16.

¶. 1. **A**ffirmatiuam sententi am docet Vasquez Opus. de benef. cap. 4. §. 1. art. 2. dub. 4. n. 66. ita aferens: [C]aietanus inquit, quod ordinem inuertere Horarum, non est mortale peccatum: vnde factum cauf rationabili nullum erit; sine ea autem factum, erit veniale: & Sotus non audet hoc reprehendere. Ego sane, si rationabili fiat caufa, nec venialis culpa damnable; si vero irrationabili bis aut ter, mortalem culpam non agnoscam; tamen sepiissime, aut ex more id facere, existimo à mortali culpa non esse liberum; quoniam nimis iam ordini derogaret, & consuetudini Ecclesiæ communis quod enim semel, ac iterum fiat, non censetur ita graviter consuetudinem Ecclesiæ lacerare, & ditimperare; & ideo non esset mortale. Et idem dicemus si inuerteretur ordo Psalmorum, quod à veniali culpa nunquam excusat poterit, siquidem causa nulla esse potest, quæ excusat; idem enim est ei, qui hanc Horam recitare debet, hoc aut alio ordine Psalmos dicere: vnde, si non seruat ordinem sine caufa facit.] Ita Vasquez.

2. Hæc sententia est probabilis: sed contraria probabilitatem esse existimo, quam aduersus Vasquez docet Bonacina tract. de Horis Canonice disputat. 1. quæst. 3. punct. 4. numer. 5. Et ratio est: quia, vt docet Reginaldus tom. 2. lib. 18. cap. 2. num. 166. Squillante de obligat. Cler. part. 1. dub. 24. numer. 47. Lessius lib. 2. cap. 17. dub. 12. num. 80. Villalobos in summa, tom. 1. tract. 24. dub. 13. n. 1. & alij communiter, ordo non est de substantia: & per consequens, talis defensus versatur in quodam accidente. Imo contra Sua-

vez de relig. tom. 2. lib. 4. cap. 14. num. 10. Macignum tract. de Horis Canonice cap. 45. num. 5. & alios putat Bonacina, vbi suprà, hoc etiam procedere, & alii qui in Choro inuerterent ordinem Horarum: nam secluso scandalo, & alii circumstantiis, ita facientes asserit non peccare: & ita etiam post Bonacinam docet Gauantus in comment. Rubr. Missal. tom. 2. secl. 1. c. 5. tit. 8. n. 3.

RESOL. LXX.

An quando Matutinum separatur à Laudibus in fine recitanda sit Oratio diei?
Et an peccet venialiter, qui sine iusta causa Matutinum a Laudibus sciungit? Ex p. 5. tr. 14. & Mil. 2. Ref. 48.

¶. 1. **H**ic casus est frequentissimus, affirmatiuam sententiam docet Iohannes Baptista de Fabris de sacr. Ordinis in communi, c. 12. q. 5. Lezana in questionum regularium c. 12. n. 16. & Olibrius Bonarius de Horis Canonice. lib. 2. c. 17. m. 4. vbi firmant, quod quando separantur à Laudibus Officium nocturnum dicitur, tunc per vers. Dominus vobiscum, & dei collectam finiendum esse, prot. Laudes Tertiæ, Sextæ, &c.

2. Sed negatiuam sententiam tenet: Sanchez in opus. tom. 2. lib. 7. c. 2. dub. 20. n. 2. vbi sic ait: Quando diuiditur Matutinum à Laudibus, non est opus dicere orationem post Matutinum præterquam in nocte Natalis Dominicæ vbi id præcipit Rubrica Breuiarii, quia nullo iure, nec auctoritate, nec ratione id probatur; sic ex recentioribus multi vii docti. Hæc Sanchez.

3. Verum ego magis adhæro opinioni affirmatiuæ, quam consuetudo approbat, & docet etiam in his materiis versatissimum Bartholomeus Gauantus in rubricis Missalis, fed. 4. cap. 2. An vero peccet venialiter, qui sine iusta causa Matutinum à Laudibus sciungit? Affirmat Azorius tom. 1. lib. 10. c. 8. quæst. 4. Nanarus de orat. cap. 3. num. 28. Toletus lib. 2. cap. 13. & alij. Sed Bonarius vbi suprà num. 3. probat, quod diuilio Nocturni Officij à Laudibus non est interrupcio; vnde priuatim hoc fieri licet abesse villa causa.

RESOL. LXXI.

Virum recitantes Officium extra horas prescriptas, fecerunt mortaliter?
Et an cum causa nege venialiter peccem?
Et que sit causa iniusta ad hos faciendum?
Idem est de recitantiibus in Choro Officium diuinum extra horas prescriptas. Ex parte 2. tractatu 11. Ref. 14.

¶. 1. **R**espondeo cum communi Doctorum sententia negatiuè: & cum caufa, neque peccatur venialiter. Iustum autem causam puto cum Lessius, & alii, eis maiorem devotionem, vel periculum superuenturæ occupationis. Imo, quod est valde notandum contra Filliucium tom. 2. tract. 23. cap. 6. num. 217. Suarez de Relig. tom. 2. lib. 4. cap. 15. num. 11. Azorium part. 1. lib. 10. cap. 9. quæst. 1. & g. eti. alios; etiam recitantes officium in Choro extra Horas prescriptas, si scandalum non adfert, satisfaciunt nec precepto, nec peccarent mortaliter. Et ita docet Valentia tom. 3. diff. 6. c. 2. punct. 10. & post illum Bonacina tract. de Horis Can. diff. 1. q. 3. p. 3. num. 7. & Gauantus in